

– удосконалення законодавчої бази для забезпечення захисту прав власності, прав інвесторів та кредиторів;

– здійснення фінансової реструктуризації, формування системних рішень щодо очищення кредитного портфеля від NLP-кредитів з обов'язковою участю держави;

– застосування нових показників діяльності банків, що виходять із вимог Базель III;

– розроблення стратегії розвитку та управління державними банками;

– діджиталізації банківського сектору;

– вдосконалення механізму фінансового моніторингу;

– створення умов для розвитку малих банків із забезпеченням мотивації до вдосконалення їх організаційної структури з використанням принципів сучасного корпоративного управління.

**Висновки з проведеного дослідження.** Нині банківська система України відновлюється після кризи. Однак перепоною до збільшення рентабельності українських банків є висока частка проблемних кредитів в їхніх кредитних портфелях. Підвищення якості кредитного портфеля банківської системи й у цілому ефективності банківської кредитної діяль-

ності можливе за умови нарощування темпів розвитку української економіки, оздоровлення фінансового сектору, підвищення рівня платоспроможності позичальників і наявності перспективних проєктів для кредитування. Нагальним є розроблення стратегії щодо розвитку державних банків для забезпечення здорової конкуренції в банківському секторі.

#### БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Аналітичний огляд банківської системи / Національне рейтингове агентство «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/documents>.

2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>.

3. Звіт про фінансову стабільність / Національний банк України. 2017. № 4. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document>.

4. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Правління Національного банку України від 30.06.2016 № 351. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

5. Оксанич Р. Управління заборгованістю. Чого очікувати боржникам? URL: <http://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/upravlinnya-zaborgovanisty-u-c>.

## ДІАГНОСТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В АПК

### DIAGNOSTICATING OF EFFICIENCY OF APPLICATION OF INSTRUMENTS OF BUDGETARY FINANCING OF INNOVATIVE PROCESS IS IN AIC

*У статті розглянуто інструменти бюджетного фінансування інноваційного процесу в АПК. Встановлено особливості та специфічні риси державних асигнувань на потреби галузі. Співставлено бюджетні видатки на галузь та інноваційний процес зокрема. Проведено діагностику ефективності фінансового забезпечення інноваційного процесу в АПК. Обґрунтовано доцільність переорієнтації державного фінансування аграрного сектору у вектор бюджетного фінансування його інноваційного процесу.*

**Ключові слова:** бюджетне фінансування, видатки, фінансове забезпечення, інноваційна діяльність, інноваційний процес, АПК.

*В статье рассмотрены инструменты бюджетного финансирования инновационного процесса в АПК. Установлены особенности и специфические черты государственных ассигнований на потребности отрасли. Сопоставлены бюджетные расходы на отрасль и инновационный процесс в частности. Проведена диагностика эффективности финансового обеспечения инновационного*

*процесса в АПК. Обоснована целесообразность переориентации государственного финансирования аграрного сектора в вектор бюджетного финансирования его инновационного процесса.*

**Ключевые слова:** бюджетное финансирование, расходы, финансовое обеспечение, инновационная деятельность, инновационный процесс, АПК.

*In the article the instruments of the budgetary financing of innovative process are considered in AIC. Features and specific lines of state assignments are set on the necessities of industry. Budgetary charges are confronted on industry and innovative process in particular. Diagnostics of efficiency of the financial providing of innovative process is conducted in AIC. Expediency of reorientation of the state financing of agrarian sector is reasonable in the vector of the budgetary financing him innovative process.*

**Key words:** commercialization, producer innovation, recipient of innovation, funding center, innovation development, innovative product.

УДК 336.025.12:330.341.1

**Думанська І.Ю.**

к.е.н., доцент,  
доцент кафедри міжнародних економічних відносин  
Хмельницький національний університет

**Постановка проблеми.** Подолання науково-технічного відставання від розвинутих країн світу та перегляд курсу соціально-економічного розвитку з огляду на інноваційну його орієнтацію є принциповими завданнями вітчизняних органів державної влади та управління агропромисловим комплексом України. Успішне вирішення стратегічних проблем, які стоять перед галуззю, значною мірою залежатиме від фінансування її інноваційного процесу із залученням як внутрішніх, так і зовнішніх джерел, саме тому важлива роль повинна відводитися ефективним заходам щодо бюджетного регулювання, що мали б сприяти впровадженню та реалізації інноваційного процесу в аграрному секторі.

#### **Аналіз останніх досліджень і публікацій.**

Питання, пов'язані з розвитком теорії інновацій, знайшли відображення у працях іноземних та вітчизняних учених, серед яких: Л. Водачек, О. Водачкова, Ю. Мороз, Б. Санто, А. Томпсон, Е. Уткін, Р. Фатхуддінов, Й. Шумптер, О.І. Амоша, Ю.М. Бажал, Л.К. Безчасний, В.І. Бойко, В.І. Ландик та ін.

Проблеми інноваційного процесу в аграрній сфері висвітлено в роботах П.Т. Саблука, М.Я. Дем'яненка, М.В. Зубці, О.І. Дація та ін.

Дослідження теорії і практики інновацій в аграрному секторі показало, що існує низка проблем, серед яких слід виділити питання підвищення ефективності застосування інструментів бюджетного фінансування інноваційного процесу в АПК

**Постановка завдання.** Метою дослідження є проведення діагностування ефективності застосування інструментів бюджетного фінансування інноваційного процесу в АПК.

#### **Виклад основного матеріалу дослідження.**

Відзначимо, що бюджетне регулювання з метою фінансової підтримки суб'єктів інноваційної діяльності для виконання ними інноваційних проектів за рахунок державного бюджету України та місцевих бюджетів (у межах коштів, передбачених відповідними бюджетами) може здійснюватися з використанням бюджетних інвестицій, бюджетних кредитів і державних гарантій як інструментів такого регулювання та, згідно зі ст. 17 Закону України «Про інноваційну діяльність», може передбачати [1]:

– повне безвідсоткове кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів;

– часткове (до 50%) безвідсоткове кредитування (на умовах інфляційної індексації) інноваційних проектів за рахунок коштів державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

– повну чи часткову компенсацію (за рахунок коштів державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів) відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

– надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

– майнове страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків.

Згідно з чинним законодавством, передбачено, що джерелами фінансової підтримки інноваційної діяльності є [1]: кошти державного бюджету України; кошти місцевих бюджетів і кошти бюджету Автономної Республіки Крим; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ; власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності; кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством України.

Відзначимо також, що, відповідно до Бюджетного кодексу, субвенції на виконання інвестиційних проектів, які в тому числі можуть мати й інноваційний характер, надають із державного бюджету місцевим бюджетам з урахуванням таких основних засад [2]:

1) економічної ефективності досягнення цілей інвестиційного проекту із залученням мінімального обсягу бюджетних коштів на виконання інвестиційних проектів;

2) спрямованості субвенції винятково на створення, приріст чи оновлення основних фондів комунальної форми власності (насамперед на завершення будівництва та реконструкції об'єктів зі ступенем готовності понад 70%);

3) фінансової забезпеченості інвестиційних проектів, строк впровадження яких довший, ніж бюджетний період, необхідними фінансовими ресурсами місцевих бюджетів, кредитами (позиками), залученими під державні та/або місцеві гарантії, та коштами субвенції на їх виконання впродовж усього строку впровадження;

4) рівня забезпеченості об'єктами виробничої, комунікаційної та соціальної інфраструктури, що підвищує інвестиційну привабливість території;

б) участі бюджету – отримувача субвенції: для бюджетів сіл, їх об'єднань, селищ, міст районного значення – не менш як 1% від обсягу такої субвенції; для бюджету Автономної Республіки Крим, обласних і районних бюджетів, бюджетів міста Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, – не менш як 3% від обсягу такої субвенції; для бюджету міста Києва – не менш як 5% від обсягу такої субвенції;

7) обґрунтування спроможності подальшого утримання за рахунок коштів місцевих бюджетів об'єктів комунальної власності.

При цьому Бюджетним кодексом передбачена й можливість створення Державного фонду регіонального розвитку у складі загального фонду державного бюджету. Зауважимо, що кошти державного фонду регіонального розвитку спрямовують на виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку (у тому числі проектів співробітництва та добровільного об'єднання територіальних громад), що мають на меті розвиток регіонів, створення інфраструктури індустріальних та інноваційних парків [2].

Також зі змісту Закону України «Про інноваційну діяльність» випливає, що регулюючий потенціал у частині державної підтримки реалізації інноваційних проектів може бути реалізований за умови їх державної реєстрації, лише у разі якої можуть використовуватися ті чи інші бюджетні інструменти. Державна реєстрація інноваційного проекту відбувається за ініціативою суб'єкта інноваційної діяльності відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України, зокрема її провадить за поданням суб'єктів інноваційної діяльності центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, тобто з 2014 р. – Міністерство освіти і науки України, яке й веде Державний реєстр інноваційних проектів [1].

Проекти, що визнані за результатами експертизи інноваційними, Міністерство освіти і науки України заносить до Державного реєстру інноваційних проектів, а інноваційні проекти з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності визнає пріоритетними інноваційними проектами. Інформацію про занесення інноваційного проекту до Державного реєстру інноваційних проектів публікують, а суб'єктові інноваційної діяльності видають свідоцтво про державну

реєстрацію інноваційного проекту, що є чинним протягом семи років від дати його видачі [1].

Зауважимо, що державна реєстрація інноваційного проекту не передбачає будь-яких зобов'язань щодо бюджетного кредитування його виконання чи іншої державної фінансової підтримки в процесі фінансового регулювання інноваційних процесів в Україні, однак створює необхідні для цього нормативно-правові передумови.

З аналізу тенденцій фінансування інноваційної діяльності в Україні видно, що впродовж 2007–2017 рр. ключову роль у структурі джерел коштів відігравали власні ресурси інноваційно активних підприємств (табл. 1).

Як видно з табл. 1, на початку аналізованого періоду, у 2007 р., основним джерелом фінансування витрат на інновації були власні кошти підприємств. Їхня частка у загальному обсязі фінансування інноваційних витрат становила 87,7%. За рахунок власних коштів нововведення впроваджували майже три чверті підприємств. Із державного бюджету було профінансовано лише 0,5% інноваційних витрат, при цьому цими коштами скористалося 31 підприємство.

Свою чергою, вітчизняні інвестори фінансували 13 підприємств, іноземні інвестори – 19 підприємств, а 75 підприємств для створення й упровадження нововведень отримали кредити, питома вага яких у загальному обсязі фінансування інноваційних робіт зменшилася на 10,7% проти 2004 р. (рис. 1).

Так, у кризовий 2008 р. найбільша частка фінансування інноваційної діяльності припадає на власні кошти підприємств – 60,6% загального обсягу витрат. Водночас зросла частка кредитів – до 33,7%, державної підтримки – до 2,9%, фінансування вітчизняними інвесторами – до 1,4%. Частка коштів іноземних інвесторів, навпаки, зменшилася

Таблиця 1

Розподіл загального обсягу фінансування інноваційної діяльності в Україні за джерелами в 2007–2017 рр.

Роки	Загальна сума витрат, млн. грн.	У тому числі за рахунок коштів, млн. грн.						
		власних	державного бюджету	місцевого бюджету	вітчизняних інвесторів	іноземних інвесторів	кредитів	інші джерела
2007	5 751,6	5 045,4	28,1	14,9	79,6	157,9	409,7	16,0
2008	6 159,9	5 211,3	114,3	14,0	26,3	176,2	522,6	95,2
2009	10 821,0	7 969,7	144,8	7,3	26,2	321,8	2 000,7	350,5
2010	11 994,2	7 264,0	337,0	15,8	169,5	115,4	4 045,0	47,7
2011	7 949,9	5 169,4	127,0	7,4	31,0	1 512,9	941,6	160,6
2012	8 045,5	4 775,2	87	5,7	31,0	2 411,4	626,1	109,0
2013	14 333,9	7 585,6	149,2	12,3	45,4	56,9	5 489,5	995,2
2014	11 480,6	7 335,9	224,3	17,6	154,5	994,8	2 407,8	345,8
2015	9 562,6	6 973,4	24,7	157,7	123,7	1 253,2	630,2	399,8
2016	7 695,9	6 540,3	344,1	5,7	8,2	138,7	561,1	97,8
2017	14 263,4	13 427,0	581,7	8,1	4,2	128,7	113,7	-

Джерело: складено за [3; 4]



Рис. 1. Динаміка розподілу обсягу фінансування інноваційної діяльності в Україні за джерелами в 2005–2015 рр., %

Джерело: складено за [3; 4]

і становила лише 1,0% проти 3,0% у 2007 р. Обсяги фінансування у післякризовий період, зокрема в 2009 р., порівняно з 2007 р. скоротилися на 40,1%, а основним джерелом фінансування інноваційної діяльності, як і в попередні роки, були власні кошти підприємств, частка яких у загальному обсязі фінансування становила 65% (969 підприємств використали ці кошти). При цьому бюджетні кошти отримали лише 38 підприємств, обсяг яких становив 1,7% загального обсягу фінансування, кошти вітчизняних та іноземних інвесторів – відповідно 12 і 23 підприємства (0,4% і 19%), кредити – 51 підприємство (11,8%). Однак зауважимо, що в 2009 р. обсяги фінансування порівняно з докризовим періодом скоротилися на 40,1%.

Упродовж 2012–2016 рр. фінансування інноваційних витрат здебільшого проводилося за рахунок власних коштів підприємств – 65,7% обсягу витрат на інновації. Частка коштів державного і місцевого бюджетів становила 2,2%, коштів вітчизняних та іноземних інвесторів – 12,6%, кредитами скористалося 39 підприємств, обсяг яких становив 16,2% у загальній структурі витрат, за рахунок інших джерел було профінансовано 3,3% витрат [3].

Відзначимо, що в 2017 р. основним джерелом фінансування інноваційних витрат залишилися власні кошти підприємств (97,2% загального обсягу витрат на інновації), що на 6 886,7 млн. грн. більше, ніж у 2014 р. [2–4]. Кошти державного бюджету отримали 11 підприємств, місцевих бюджетів – 15, загальний обсяг яких був більшим на 240,0 млн. грн. порівняно з 2014 р.; кошти вітчизняних інвесторів отримали дев'ять підпри-

ємств, іноземних – шість; кредитами скористалося 11 підприємств, обсяг яких зменшився порівняно з 2016 р. на 447,4 млн. грн.

Отже, частка коштів державного та місцевих бюджетів у фінансуванні інновацій в Україні впродовж 2007–2017 рр. не перевищувала 4%, що дає підстави стверджувати про порівняно незначну роль бюджетних інвестицій як інструмента фінансового регулювання, однак тим не менше є свідченням того, що такий інструмент протягом досліджуваного періоду все ж застосовувався.

Розглянемо детальніше також джерела фінансування наукової та науково-технічної діяльності в Україні (табл. 2).

Проаналізувавши дані табл. 2, відзначимо, що чітких тенденцій у зміні обсягів фінансування наукової та науково-технічної діяльності протягом 2007–2017 рр. не спостерігалось. Зокрема, у 2007 р. загальний обсяг фінансування науки був порівняно незначним, причому найбільша частка фінансування у загальному обсязі припадала на замовників – 32,6%, бюджетне фінансування становило 33,7%, а питома вага власних коштів – лише 6,6% (рис. 2).

Відзначимо, що впродовж 2007 р. питома вага загальних асигнувань на наукову діяльність у ВВП становила 1,32%, у тому числі коштів державного бюджету – 0,42%.

Водночас із загального обсягу державного фінансування науки в 2007 р. 93,2% коштів було спрямовано на покриття витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт, інші – на покриття боргів за виконані роботи минулих років (2,8%) й аван-

сові виплати (4,0%). Як і в попередні роки, витрати на виконання науково-дослідних робіт були профінансовані переважно за рахунок бюджетних коштів, а на виконання науково-технічних розробок – за кошти замовників. Отже, фінансування витрат на виконання науково-технічних розробок становило 52,7% загального обсягу фінансування, з якого 39,3% – кошти іноземних джерел і 36,9% – вітчизняних замовників.

У 2008–2009 рр. обсяги фінансування науково-технічних робіт зросли приблизно на 9,6% порівняно з 2005 р. Фінансування витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт у цей період за рахунок держбюджету і власних коштів збільшилося на 41,2% і 66,7%, відповідно, тоді як за рахунок інших джерел – зменшилося майже на 50%. У 2010 р. питома вага загального обсягу фінансування витрат у ВВП становила 0,86%, у тому числі коштів державного бюджету – 0,39%.

Характерно, що в період перед економічним спадом, із початком світової економічної кризи в 2011 р., обсяги фінансування витрат на виконання

наукових та науково-технічних робіт за рахунок держбюджету збільшилися на 39,3%. Питома вага загального обсягу фінансування витрат у ВВП становила 0,84%, у тому числі коштів державного бюджету – 0,41%. Для порівняння: обсяг фінансування витрат на наукові дослідження та розробки у таких державах, як Ізраїль, Швеція, Фінляндія, Японія, Корея, США, Австрія, Німеччина становить від 2,5% до 4,0% ВВП. Найменша частка витрат на дослідження та розробки у Словацькій Республіці, Аргентині, Румунії, Польщі та Греції – від 0,47% до 0,57% ВВП [3].

Тенденцію до збільшення обсягів фінансування наукових та науково-технічних робіт можна простежити в 2014–2017 рр., зокрема в 2014 р. вони зросли на 40% порівняно з 2010 р. У 2015 р. питома вага загального обсягу витрат у ВВП становила 0,77%, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 0,33%.

Відзначимо, що, за даними Євростату, у 2012 р. середній рівень обсягу витрат на наукові дослідження та розробки країн ЄС-27 у ВВП становив

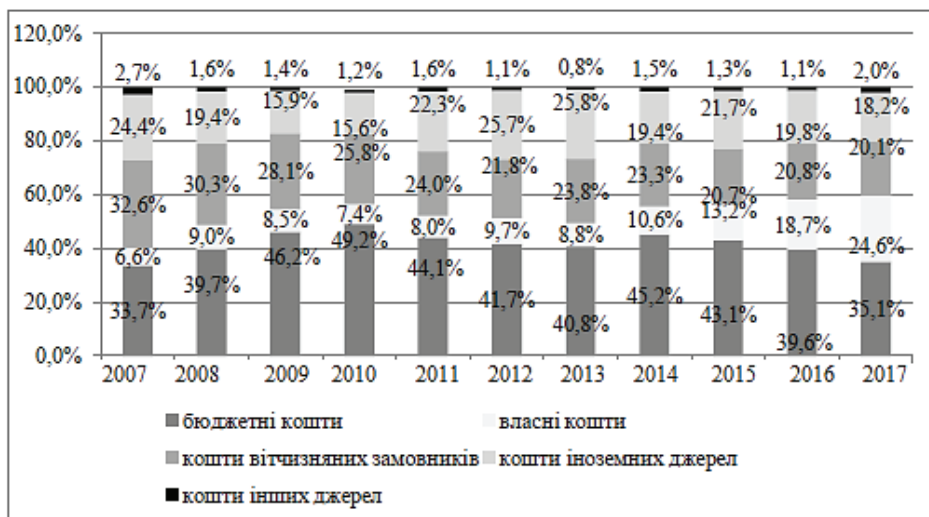


Рис. 2. Структура розподілу загального обсягу фінансування наукових та науково-технічних робіт в Україні в 2007–2017 рр. за джерелами, %

Джерело: складено за [3; 4]

Таблиця 2

Джерела фінансування витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт в Україні в 2007–2017 рр., млрд. грн.

Джерела	Роки										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Усього	5,2	5,2	6,1	8,0	7,8	9,0	9,6	10,6	11,2	10,3	12,2
Кошти бюджету	1,7	2,0	2,8	3,9	3,4	3,8	3,9	4,8	4,8	4,1	4,2
Власні кошти	0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	0,9	0,8	1,1	1,5	1,9	3,0
Кошти замовників	3,0	2,6	2,7	3,4	3,6	4,3	4,8	4,5	4,7	4,2	4,7
Кошти інших джерел	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	-	0,1	0,2	0,2	0,1	0,3

Джерело: складено за [3; 4]

2,06%, причому більшою частка цих витрат була у Фінляндії – 3,55%, Швеції – 3,41%, Данії – 2,99%, Німеччині – 2,92%, Австрії – 2,84%, Словенії – 2,80%, Франції – 2,26%, Бельгії – 2,24%, Естонії – 2,18% та Нідерландах – 2,16%; найменшою – у Румунії, Болгарії, Латвії (від 0,42% до 0,66%).

У 2017 р. загальний обсяг витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт зріс на 134,6% порівняно з 2007 р., тобто підприємства впродовж досліджуваного періоду активізували науково-технічну діяльність, водночас п'ята частина таких витрат була спрямована на виконання фундаментальних досліджень, які на 95% профінансовано за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів. Частка витрат на виконання прикладних досліджень становила 14,4% (на 61,5% профінансувалися за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та 22,8% – за рахунок коштів організацій підприємницького сектору). На виконання науково-технічних розробок спрямовано половину загального обсягу витрат, які на 39,2% профінансовано за рахунок власних коштів, 30,3% – іноземними фірмами та 18,5% – організаціями підприємницького сектору [3].

За розрахунками питома вага загального обсягу витрат на фінансування наукових та науково-технічних робіт у ВВП у 2017 р. становила 0,62%, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 0,21%. Потрібно відзначити, що за даними 2016 р., частка обсягу витрат на наукові дослідження та розробки у ВВП країн ЄС-28 у середньому становила 2,03%. Характерно, що більшою за середню частка витрат на дослідження та розробки була у Фінляндії – 3,17%, Швеції – 3,16%, Данії – 3,05%, Австрії – 2,99%, Німеччині – 2,87%, Словенії – 2,39%, Франції – 2,26%; меншою – у Чорногорії, Румунії, Кіпрі, Латвії та Сербії (від 0,36% до 0,77%).

Отже, відзначаємо, що фінансування наукових та науково-технічних робіт в Україні впродовж 2007–2017 рр. за рахунок бюджетних коштів коливалося у межах 33–49%, що свідчить про високу активність використання бюджетних інструментів у цій сфері. Водночас застосування інструментів бюджетного регулювання було спрямоване на фінансування більшою мірою фундаментальних досліджень, що вважаємо прорахунком державної фінансової політики в Україні.

Зауважимо також, що, згідно зі стратегією інноваційного розвитку України на 2010–2020 рр., фінансування науки є надто залежним від державних фінансів [5]. Оскільки держава не може повністю профінансувати, вона повинна використовувати інші форми фінансування, зокрема залучення іноземних інвестицій, приватного капіталу, інших форм фінансування.

Винятково важливим у процесі модернізації вітчизняної економіки та переходу до інноваційної

моделі розвитку є формування раціональної структури державного замовлення, основою якого має бути високотехнологічна інноваційна продукція, а також доцільним є використання окремих державних замовлень на інноваційну продукцію [6, с. 25].

Очевидно, що, враховуючи сучасний економічний стан держави, фінансування інноваційної діяльності в Україні однозначно має ґрунтуватися на активнішій участі держави як у контексті прямого фінансування, так і дій у ролі гаранта чи потенційного страхувальника.

Пряме фінансування інноваційної діяльності в Україні, як це підтверджують наведені вище статистичні дані, відбувається як із державних, так і з приватних джерел, проте у структурі капіталу, необхідного для інноваційних розробок у межах національної економіки, значно переважають приватні фінансові ресурси над державними, розрив між якими доцільно було б дещо вирівняти, особливо в контексті фінансування державою розвитку науки і техніки з акцентом на прикладних дослідженнях.

**Висновки з проведеного дослідження.** Таким чином, пріоритетним напрямом застосування інструментарію бюджетного регулювання є чітка орієнтація на науково-технічний та інноваційний потенціал. Одним із механізмів реалізації державної науково-технічної та інноваційної політики є програмно-цільовий метод управління, ефективність якого підтверджена світовою практикою. Рішення про державну підтримку цільових програм різного рівня у межах бюджету мало б прийматися, враховуючи їхнє місце у системі окреслених національних науково-технічних та інноваційних пріоритетів. Однак такі пріоритети повинні бути об'єктивними та обґрунтованими, визначатися викликами сьогодення та відповідати стратегічним векторам розвитку України.

#### БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (зі змінами і доповненнями). URL: [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національної академії аграрних наук України. URL: <http://naas.gov.ua>.
5. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 рр. / за ред. В.І. Полохала. Матеріали Парламентських слухань у Верховній Раді України. К., 2009. 630 с.
6. Демчишак Н.Б. Фінансове регулювання інноваційної діяльності в Україні: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 494 с.